

Literary Traditions

Code: 43021
ECTS Credits: 6

Degree	Type	Year	Semester
4313767 Spanish Language, Hispanic Literature and Spanish as a Foreign Language	OT	0	1

Contact

Name: Ramón Valdes Gazquez
Email: ramon.valdes.gazquez@uab.cat

Teachers

Ramón Valdes Gazquez

Use of Languages

Principal working language: spanish (spa)

Prerequisites

The student must be able to express himself correctly both orally and in writing. For this reason, any spelling and
The activities, practices and works presented in the course must be original.
Likewise, it is considered that the student knows the general norms of pronunciation.
For the first block, a basic knowledge of the history of the Golden Age the

For the second block it is essential to read at least one picaresque novel (for example, El Guzmán de Alfarache,

Objectives and Contextualisation

In order to show the student two different processes of literary transmission, the module offers two blocks that will

In the first case, the one dedicated to the theater of the Spanish Golden Age, the genre will be analyzed as a his

In the case of block 1, the course is conceived as a presentation of the Teatro del Siglo de Oro as a historical and

In block 2, the tradition of picaresque literature in the Hispanic world will be studied, from its birth (Lazarillo de To

Competences

- Comentar un text des del punt de vista filològic, lingüístic i literari.
- Dissenyar i dur a terme un treball de recerca sobre qualsevol tema relacionat amb l'àmbit d'estudis del màster
- Identificar les varietats diatòpiques, diastràtiques i diafàsiques de l'espanyol.
- Que els estudiants siguin capaços d'integrar coneixements i enfrontar-se a la complexitat de formular judicis a partir d'una informació que, tot i ser incompleta o limitada, inclogui reflexions sobre les responsabilitats socials i ètiques vinculades a l'aplicació dels seus coneixements i judicis.
- Que els estudiants sàpiguen aplicar els coneixements adquirits i la seva capacitat de resolució de problemes en entorns nous o poc coneguts dins de contextos més amplis (o multidisciplinaris) relacionats amb la seva àrea d'estudi.
- Que els estudiants tinguin les habilitats d'aprenentatge que els permetin continuar estudiant, en gran manera, amb treball autònom a autodirigit.
- Realitzar una exposició oral sobre qualsevol tema relacionat amb l'àmbit d'estudis del màster.
- Relacionar els autors i els textos literaris escrits en espanyol amb el context de les seves circumstàncies culturals, socials i històriques.
- Relacionar els autors i els textos literaris escrits en espanyol amb les recerques recents sobre les tradicions europees des de l'Edat Mitjana fins a l'actualitat.
- Relacionar els autors i els textos literaris produïts en l'àmbit de l'Amèrica Llatina amb el context de les seves circumstàncies culturals, socials i històriques.
- Tenir coneixements que aportin la base o l'oportunitat de ser originals en el desenvolupament o l'aplicació d'idees, sovint en un context de recerca.
- Tenir un domini d'especialista de les principals orientacions en l'estudi de la transmissió textual i de les diferents fases de l'edició d'un text.
- Utilitzar els recursos bibliogràfics i tecnològics propis de la recerca lingüística i literària.

Learning Outcomes

1. Analitzar la presència de determinats motius i temes literaris en la literatura espanyola i en altres literatures i tradicions literàries.
2. Analitzar la relació entre diferents expressions artístiques i culturals i autors i obres literàries produïdes a l'Amèrica Llatina.
3. Aplicar adequadament les estratègies de la comunicació no verbal.
4. Aplicar les tècniques i mètodes propis del comentari filològic de textos literaris.
5. Argumentar adequadament la hipòtesi pròpia en relació amb els fenòmens literaris estudiats en el mòdul.
6. Argumentar la pertinència dels judicis propis i la dels aliens en relació amb el problema lingüístic objecte d'estudi.
7. Avaluat el grau de cohesió i coherència discursiva d'un text escrit en funció del seu context de producció i interpretació.
8. Elaborar el guió d'una exposició oral clara i ordenada sobre els temes d'estudi del mòdul
9. Elaborar hipòtesis que permetin interpretar, en el seu context, els problemes literaris abordats en el mòdul.
10. Elaborar hipòtesis que permetin relacionar els fenòmens literaris abordats en el mòdul amb fenòmens literaris semblants procedents d'altres tradicions culturals.
11. Exposar oralment la pròpia hipòtesi adaptant el tipus d'exposició al caràcter del text literari estudiat.
12. Identificar i esmenar els errors produïts per la transmissió textual.
13. Identificar l'emergència, a la producció literària en espanyol, de fenòmens socials i històrics que es troben en la base de l'escriptura dels textos considerats.

14. Identificar la presència de fenòmens socials i històrics a la producció literària de l'Amèrica llatina.
15. Identificar trets estilístics i tècniques literàries comunes en diferents tradicions literàries i culturals.
16. Interpretar críticament diverses hipòtesis elaborades per explicar els fenòmens literaris abordats en el mòdul.
17. Interpretar críticament la bibliografia relacionada amb els continguts estudiats en el mòdul.
18. Relacionar autors i textos literaris en l'àmbit d'un gènere o corrent literari.
19. Seleccionar la bibliografia adequada per interpretar els principals textos literaris escrits en espanyol des de la perspectiva d'un lector estranger.
20. Utilitzar de manera adequada la terminologia pròpia dels estudis abordats en el mòdul.

Content

BLOCK I.

THE THEATER OF THE GOLDEN CENTURY: A LIVING TRADITION AND
 2. The birth of the new comedy. The union, the theatrical business, its re
 3. The performance spaces: the "corral de comedias". Virtual reconstruct
 4. Lope de Vega: the autograph manuscripts. The publishing business of
 5. The new comedy. Lope cycle and Calderón cycle.
 6. The spaces of representation: the court. The apparatus theater. Lope
 8. The survival of classical theater. Beyond its time and its borders.
 9. Two great milestones: the myth of Don Juan and Fuenteovejuna.
 10. Imitations, adaptations, recasts ... Reverberations.
 11. Federico García Lorca and La barraca. The pedagogical missions. Al
 12. The theater of the Golden Age in the 20th century. The National Clas
 13. The theater of the Golden Age in the digital age. Representation, res
 14. The theater of the Golden Age: canon and extension of the repertoire

BLOCK II.

THE PICARESQUE LITERARY TRADITION IN SPAIN: LEGACY, DEVE
 1. Lazarillo de Tormes and the birth of the genre. Historical and literary c
 2. Previous influences, legacies and traditions.
 3. General characteristics of the picaresque genre.
 4. Evolution of the genus (I): from Lazarillo de Tormes to Estebanillo Go
 5. Milestones of the picaresque novel (Lazarillo, El Buscón, Guzmán de
 6. Evolution of the genre (II): The "second picaresque". feminine picares
 7. Imitations and continuations.
 8. Legacy of the picaresque in contemporary Spanish and Latin America
 9. Reception of Spanish picaresque in other territories (translations and

Methodology

Véase la información en la versión en español.

Annotation: Within the schedule set by the centre or degree programme, 15 minutes of one class will be reserved for students to evaluate their lecturers and their courses or modules through questionnaires.

Activities

Title	Hours	ECTS	Learning Outcomes
Type: Directed			
Master classes	90	3.6	1, 2, 5, 6, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 18
Type: Supervised			
Resolution of exercises, debates and realization of practical activities	30	1.2	3, 8, 9, 10, 11, 17, 19, 20
Type: Autonomous			
Preparations and presentation of works and personal study	30	1.2	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20

Assessment

The evaluation of the subject will be made from a monographic work (100% of the grade), previously agreed with

The following considerations should also be taken into account:

- The course readings are compulsory.
- The student must obtain a final grade equal to or greater than 5 to pass

Assessment Activities

Title	Weighting	Hours	ECTS	Learning Outcomes
Preparation of a work and oral presentation	60 %	0	0	1, 2, 4, 5, 6, 7, 9, 10, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20
Resolution of exercise	40 %	0	0	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20

Bibliography

BLOCK I:

Propedeutics:

All students are considered to have taken a course in their career where attention has been paid to the theater of Ignacio Arellano, *Historia del teatro español del siglo XVII*, Cátedra, Madrid, 2005.

In the current circumstances, the most prudent option could be to buy it in a bookstore or those who live abroad c

Lope de Vega, *Fuenteovejuna*, *El caballero de Olmedo* (ed. Francisco Rico), *El castigo sin venganza* (ed. Alejandro García Reidy), Tirso de Molina, *Don Gil de las calzas verdes*; Pedro Calderón de la Barca, *La vida es sueño* (ed. Evangelina Rodríguez Cuadros or José María Ruano de la Haza).

These works can also be translated for foreign students, but only if these translations are accompanied by clarifying notes and the corresponding preliminary study or introductory study. There are two editions that are digitalized online and that may be useful for foreign students:

Lope de Vega, *Fuenteovejuna*, edición del grupo de investigación PROLOPE en colaboración con la compañía Rakatá, PPU, Barcelona, 2009. [[enlace](#)]

Lope de Vega, *El castigo sin venganza*, edición del grupo de investigación PROLOPE en colaboración con Fundación Siglo de Oro, PPU, Barcelona, 2010. [[enlace](#)]

Two online editions are offered for students who know the works and editions mentioned so far and who want, freely, to expand their background (it is not mandatory and it is advisable, in this case, to pay attention not only to the work but also to the type of edition and understand the new ways of accessing literary heritage):

Lope de Vega, *La dama boba. Edición crítica y archivo digital*. Bajo la dirección de Marco Presotto y con la colaboración de Sònia Boadas, Eugenio Maggi y Aurèlia Pessarrodona. PROLOPE, Barcelona; Alma Mater Studiorum - Università di Bologna, CRR-MM, Bologna, 2015. doi:10.6092/UNIBO/LADAMABOBA [[enlace](#)]

Lope de Vega, *Mujeres y criados. Edición en línea*, grupo PROLOPE, ed. Alejandro García Reidy, coord. Ramón Valdés Gázquez y Sònia Boadas, Bellaterra, Grupo de investigación PROLOPE - Universitat Autònoma de Barcelona, 2014. [[enlace](#)]

Other secondary bibliography:

ÁLVAREZ BARRIENTOS, Joaquín *et al.*, *Clásicos después de los clásicos*, en *Cuadernos de teatro clásico*, 5 (1990).

BASTIANES, María, Esther Fernández y Purificació Mascarell (eds.), *Diálogos en las tablas. Últimas tendencias de la puesta en escena del teatro clásico español*, Kassel, Reichenberger, 2014.

GARCÍA MASCARELL, Purificación, *El Siglo de Oro español en la escena pública contemporánea. La Compañía Nacional de Teatro Clásico (1986-2011)*, tesis doctoral en línea leída dirigida por Teresa Ferrer y presentada en la Universitat de València, 2014. [[enlace](#)]

GARCÍA SANTO-TOMÁS, Enrique, *La musa refractada: literatura y óptica en la España del Barroco*, Madrid, Iberoamericana, 2015.

HUERTA CALVO, Javier (coord.), *Historia del teatro español*, Madrid, Gredos, 2003.

PAULINO, José, y Mar ZUBIETA, *La Generación del 27 lee, escribe y representa a los clásicos*, en *Cuadernos de teatro clásico*, 26 (2010).

RODRÍGUEZ GARCÍA, Eva, *La puesta en escena de Lope de Vega*, tesis doctoral, Universidad de Oviedo, 2014. Disponible en: <http://hdl.handle.net/10651/25565>

RUANO DE LA HAZA, José María, *La puesta en escena en los teatros comerciales del Siglo de Oro*, Madrid, Castalia, 2000.

VEGA, Lope de, *Arte nuevo de hacer comedias*, Felipe B. Pedraza y Pedro Conde Parrado (ed.), Cuenca, Universidad de Castilla-La Mancha, 2016.

WHEELER, Duncan, *Golden Age Drama in Contemporary Spain. The comedia on page, stage and screen*, Wales, University of Wales Press, 2012.

BLOCK II.

BLOQUE II.

Throughout the course anthologies of texts and a specific bibliography of the works and topics studied will be pro

Editions of picaresque novels

ALEMÁN, Mateo, *Guzmán de Alfarache*, ed. Luis Gómez Canseco, Madrid, RAE, 2012.

ALEMÁN, Mateo, *Guzmán de Alfarache*, ed. Pierre Darnis, Madrid, Castalia, 2015.

ALEMÁN, Mateo, *Guzmán de Alfarache*, ed. José María Micó, Madrid, Cátedra, 1987.

CASTILLO SOLORZANO, Alonso de, *Las aventuras del bachiller Trapazas en La novela picaresca española*, ed. Angel Valbuena Prat, Madrid, Aguilar (existen distintas eds.).

CORTÉS DE TOLOSA, Juan, *Lazarillo de Manzanares*, ed. Giuseppe Sansone, Madrid, Espasa Calpe, 1974.

La Vida y hechos de Estebanillo González, eds. Nicholas Spadaccini y Anthony N. Zahareas, Madrid, Castalia, 1978.

La Vida y hechos de Estebanillo González, eds. Antonio Carreira y Jesús Cid, Madrid, Cátedra, 1990.

Lazarillo de Tormes, ed. Francisco Rico, Madrid, Cátedra (existen distintas eds.).

LÓPEZ DE ÚBEDA, Francisco, *La Pícaro Justina*, ed. Luc Torres, Madrid, Castalia, 2010.

QUEVEDO, Francisco de, *El Buscón*, ed. Alfonso Rey, Madrid, CSIC, 2007.

LUNA, Juan de, *Segunda parte de la vida de Lazarillo de Tormes*, ed. Joseph L. Laurenti, Madrid, Espasa Calpe, 1979.

Historical background

BENNASSAR, Bartolomé; VINCENT, Bernard, *España: los siglos de oro*, Barcelona, Crítica, 2000.

DELEITO Y PIÑUELA, José, *La mala vida en la España de Felipe IV*, Madrid, Alianza, 2014.

DÍAZ-PLAJA, Fernando, *La vida cotidiana en la España del Siglo de Oro*, Madrid, Clío, 1994.

PÉREZ, Joseph, *Historia de España*, Barcelona, Crítica (existen distintas ediciones).

REDONDO, Augustin, *Revisitando las culturas del Siglo de Oro: mentalidades, tradiciones culturales, creaciones paraliterarias y literarias*, Salamanca, Ediciones Universidad de Salamanca, 2007.

Comentary of literary text Methodology

ALARCOS LLORACH, Emilio, *El comentario de textos*, Madrid, Castalia (existen distintas eds.)

LÁZARO CARRETER, Fernando, *Cómo se comenta un texto literario*, Madrid, Cátedra (existen distintas eds.).

SUÁREZ MIRAMÓN, Ana; MILLÁN JIMÉNEZ, María Clementa, *Introducción a la literatura española: guía práctica para el comentario de texto*, Madrid, UNED, 2011.

Theoretical Studies on Picaresque Literature

ALUN, Francis, *Picaresca, decadencia, historia aproximación a una realidad histórico-literaria*, Madrid, Gredos, 1978.

BATAILLON, Marcel, *Novedad y fecundidad del Lazarillo de Tormes*, Salamanca, Anaya, 1968.

CABO ASEGUINOLAZA, Fernando, *El concepto de género y la literatura picaresca*, Santiago de Compostela, Universidade de Santiago de Compostela, 1992. [[enlace](#)]

CASAS DE FAUNCE, María, *La novela picaresca latinoamericana*, Madrid, Cupsa, 1977.

CRIADO DEL VAL, Manuel, *La picaresca: orígenes, textos y estructura: actas del I Congreso Internacional sobre la Picaresca*, Madrid, FUE, 1979.

DARNIS, Pierre, *La picaresca en su centro: "Guzmán de Alfarache" y los orígenes de un género*, Toulouse, Presses Universitaires du Midi, 2015.

GEREMEK, Bronislaw, *La estirpe de Caín: la imagen de los vagabundos y de los pobres en las literaturas europeas de los siglos XV al XVII*, Madrid, Mondadori, 1991.

IZTUETA GOIZUETA, Miren Garbiñe, *Pervivencia de la narrativa picaresca en lengua alemana, inglesa y española*, Salamanca, Ediciones Universidad de Salamanca, 2003. [[enlace](#)]

LÁZARO CARRETER, Fernando, *Lazarillo de Tormes en la picaresca*, Barcelona, Ariel, 1978.

MEYER-MINNEMANN, Klaus; SCHLICKERS, Sabine, *La novela picaresca. Concepto genérico y evolución del género (siglos XVI y XVII)*, Madrid/Frankfurt am Main, Iberoamericana/Vervuert, 2008.

PARKER, Alexander Augustine, *Los pícaros en la literatura: la novela picaresca en España y Europa, 1599-1753*, Madrid, Gredos, 1971.

REY HAZAS, Antonio, *Los deslindes de la literatura picaresca*, Málaga, Universidad de Málaga, 2003.

RESTREPO RAMÍREZ, Santiago, *Las comedias de Lope de Vega en el desarrollo del género y la materia picaresca*, tesis doctoral, Universitat Autònoma de Barcelona, 2016. [[enlace](#)]

RICO, Francisco, *La novela picaresca y el punto de vista*, Barcelona, Seix Barral (existen distintas eds).

Software

<https://lopeyelteatro.bne.es/>